

2 NYHETENE

Utviklet av TV 2 Sumo

Laksen spiser fattige menneskers mat

Men fiskeriminister Helga Pedersen mener oppdrettsbransjen er bærekraftig.

Oppdrett av norsk laks krever mer fisk fra havet enn Norge selv fisker. Vi må importere store mengder fiskeprodukter fra fattige land for å mate den norske laksen.

Fisk som er viktig mat for mennesker. Verdens kanskje fremste fiskeriforsker, professor Daniel Pauly, mener Norge tar maten ut av munnen til fattige mennesker.

Vi forbruker 15 ganger mer fisk enn vi spiser

Nordmenn spiser i gjennomsnitt 65 gram fisk pr. dag. Men vi forbruker om lag en kilo fisk pr. dag. Laksen er kjøtteter, og trenger annen fisk for å vokse og bli til attraktiv salgsvare. Det er produksjon av fôr til laksen som krever det enorme uttaket av fisk fra havet.

Per Christian Magnus

Publisert 03.11.2008 16.55
Oppdatert 03.11.2008 18.20

Dette er Daniel Pauly

Marinebiologen Daniel Pauly har oppnådd internasjonal anerkjennelse for sitt mangeårige arbeid innen fiskeriforskning.

På 90-tallet kartla han effektene av overfiske, og han har

Og dette fra allerede truede fiskeressurser, bestander som med Norge i spissen har blitt kraftig nedfisket de siste årene. Nordmenn forbruker altså om lag 15 ganger mer av verdens knappe fiskeressurser, enn det vi faktisk selv spiser!

Den norske laksenæringen bruker slagord som «Feeding millions!», og argumenterer for at virksomheten er effektiv matproduksjon.

Daniel Pauly avviser dette og sier at oppdrett av laks er forbruk av mat.

Det brukes mellom tre og fire ganger mer fisk fra havet til oppdrett av laks enn det som produseres av mat.

Norge er verdens største masseprodusent av oppdrettslaks. Men hva er det som virkelig skjuler seg bak reklamekampanjene? FOTO: ROBERT REINLUND © TV 2

publisert flere hundre studier og en rekke bøker om forvaltning av havressursene.

I 2003 nådde Pauly opp på Scientific Americans topp 50-liste.

I 2006 vant han Volvos miljøpris for sitt arbeid.

Les mer om Daniel Pauly her (ekstern lenke)

Kilde: Wikipedia

Norge en global stormakt

Fordi norske fiskerier ikke klarer å fylle etterspørselen etter mat til laksen, må Norge sikre denne tilgangen gjennom ressurser i andre deler av verden. Vi importerer store mengder fiskemel og olje fra land som Peru, Chile og Marokko.

Dokument 2 har vært i Chile og sett hvordan kystfiskerne der har blitt arbeidsledige fordi fisken har blitt borte. Det store industrifisket utenfor kysten av Chile har tatt levebrødet fra de lokale fiskerne.

Fiskeriminister Helga Pedersen tar ikke ansvar for denne forvaltningen av fiskeressursene utenfor Chile.

- Det er et ansvar for chilenske myndigheter å fastsette kvoter i chilenske farvann, sier hun til Dokument 2.

Tømmer opprettsnæringen havet for fisk?

FOTO: ROBERT REINLUND © TV 2

Staten har ansvaret

Den norske staten er blant verdens største aktører innen lakseoppdrett.

Staten har en kontrollerende eierandel i oppdrettsselskapet Cermaq, og lakseforprodusenten Ewos, som begge er blant verdens største selskaper i lakseindustrien.

Staten legger også rammebetingelsene for næringen gjennom utdeling av laksekonsesjoner og reguleringer av fisket. I tillegg er staten verdens største fellesmarkedsfører av laks, gjennom Eksportutvalget for fisk.

– De gjør en viktig jobb for Norge, sier fiskeriminister Helga Pedersen til Dokument 2.

Norsk laks et kvalitetsprodukt?

Inger Beate Pettersen, markedsforsker ved SNF (Samfunns- og Næringslivsforskning) ved Norges Handelshøyskole i Bergen, er ikke imponert over norsk laks. Den har ikke den internasjonale anerkjennelsen som et kvalitetsprodukt, sammenlignet med laks fra Skottland og Irland, ifølge

Pettersen.

Hun mener satsingen på volum, masseproduksjon av én standardlaks, svekker mulighetene for å konkurrere på kvalitet.

Nasjonale interesser?

Norge og norske interesser, med staten i spissen, er verdens største produsent av oppdrettslaks.

I Dokument 2 får vi se en rekke konsekvenser av denne store norske satsingen. Handler det virkelig om nasjonale interesser, og er denne industrien så «bærekraftig» som myndighetene hevder?

Og hvordan ser virkeligheten ut i kjølvannet av statens og norske selskapers aktiviteter i Chile?